



ПРОТОКОЛ № 116

от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка на Гражданския съвет към ВСС, проведено на 27.02.2026 г.

Днес, 27 февруари 2026 г., петък, от 10:00 ч. в сградата на Висшия съдебен съвет, Зала 512, ул. „Екзарх Йосиф“ № 12, гр. София, се проведе заседание в смесена форма – присъствено и дистанционно чрез видеоконферентна връзка, на Гражданския съвет към ВСС (ГС-ВСС), на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Пенка Велинова – съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна на НПО, член на УС на Българската съдийска асоциация, упълномощена за днешното заседание да представлява Съюза на съдебните заседатели в България;

Г-н Тодор Балабанов – представител на Асоциация „ФОРУМ“, упълномощен за днешното заседание да представлява Българската асоциация на съдиите по вписванията и Академията за изследвания в сигурността и отбраната, онлайн;

Г-жа Мария Карагьозова – представляваща Асоциация „ФОРУМ“;

Г-жа Мария Колева – председател на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, онлайн;

Г-жа Диана Давидкова – представител на Асоциацията на прокурорите в България;

Г-жа Павлина Желязкова – представител на Българската асоциация на вещите лица и експерти;

Г-жа Елисавета Стойкова – представител на Камарата на независимите оценители, онлайн;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България;

Адв. Иванка Георгиева – председател на УК на СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“, онлайн;

Адв. Ирина Алексова – член на УК на СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“, онлайн;

Г-жа Красимира Димитрова – член на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-жа Мила Георгиева – председател на УС на Центъра за приложно-правни изследвания и практики, онлайн;

Г-жа Даниела Събева – председател на Съюза на вещите лица;

Г-жа Ваня Петрова – зам.-председател на Съюза на вещите лица.

Становище по т. 1 от дневния ред представи:

Адв. Иванка Георгиева – председател на УС на СНЦОЦ „Обединението на свободните адвокати“.

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-жа Кремена Капралова – експерт на ГС към ВСС;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Становище с предложения за промени, изменения и допълнение в Наказателно-процесуалния кодекс;

Вносител: Камарата на следователите в България

Разработка: Камара на следователите в България и Асоциация на прокурорите в България

2. Обсъждане и взимане на решение по писмо от Софийска адвокатска колегия;

Вносител: съпредседатели на Гражданския съвет към ВСС

3. Организационни въпроси.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да започваме, дами и господа. Нека да проверим кои присъстват.

/Следва представяне на участниците и упълномощените организации в днешното заседание./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Имаме кворум.

Здравейте всички!

Докладвам ви дневния ред, всички сте запознати с него. Имаме три точки – предложение за изменение на НПК, внесено от КСЛБ, има и становище на ОСА. Има т. 2 – обсъждане и вземане на решение по писмо от САК, това е във връзка с онзи сигнал, който пуснахме към тях. Запознати сте, получили сте го по пощата. И т. 3 – организационни въпроси, които ги отложихме от миналия път, БАВЛЕК ще ги докладва тях.

Започваме с т. 1. Давам възможност на КСЛБ да изложат устно своето предложение.

ХРИСТО КОЛЕВ: Здравейте на всички!

Благодаря Ви за внасянето на точката в дневния ред. Представяме на вашето внимание един труд, който е започнат и направен съвместно от двете организации както от АПБ, така и от КСЛБ за промяна в законодателството конкретно тук за Наказателно-процесуалния кодекс. Това са част, разбира се, от проблематиките и не бих казал, че някои от тях са проблематики, просто имаме – така да се каже, да се шлифоват някои от текстовете, които са понастоящем. Те са изцяло на професионална тематика и са изведени от колегите, които са имали проблеми по прилагането им. Затова те са различни, затова може малко

да бяха от темата бързината, както сме я заложили – бързина, осигурен бърз достъп, развит и ефективен наказателен процес. Отварям една голяма скоба – както започнах в началото, тъй като това са разработки, направени като предложения за изменения през миналата година. Те така и бяха финализирани към края на миналата година когато след което и донастоящем знаете, че настъпиха редица промени в законодателството. Комисията за противодействие на корупцията беше закрыта, компетентността ѝ отново по тези дела се възвърна отново на следователите и някъде в някоя от точките беше залегнало където съм поместил чл. 194 от НПК как се връщат изцяло почти анблок тези разследвания на следователите.

Сега ако позволите, ще оставя колежката от АПБ – може поетапно да започнем или анблок да започнем дебат. Точките са доста, ние ако започнем една по една да ги разглеждаме, ще загубим време. Кажете как да процедираме и съответно ще вземем становище защо точно тези, какво се цели с тях, какво се иска, допълваме, ще водим дебати. Дайте и вие вашите си предложения как да процедираме.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз бих искала да чуя тези, които са най-приоритетни според вас и считате, че са най-съществени – например 3-4 от точките, защото те са 30. Някои от по-съществените.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Акцентите съвсем кратко. Не е необходимо да се преповтаря.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Аз само да добавя, тъй като прочетох критики по повод на това, че не е представена статистика. Да, статистика ние не сме правили, но искам, държа да подчертая, че това е синтез на всичко, което е представено и е припознато, като проблем от колеги от прокуратурата и следствието от различни нива. Ние всъщност сме подбрали тези, за които повечето колеги са видели проблеми в практиката си. Така също сме следили за пропорционалност в защита правата както на обвиняемите и подсъдимите, така и на пострадалите, съответно в защита и на обществения интерес.

ХРИСТО КОЛЕВ: Предложенията на колегите от Асоциацията са в промяна формализма на структурирането на обвинителния акт. Нещо, което се вижда, че е огромен проблем, когато започна мегаделото по КТБ. Литературно четене – една година, материалите – няма как да бъде търпяно такава.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Вързани са ръцете“ на прокуратурата.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, чисто формално трябва да бъде спазен наказателния процес и няма как да му се противопостави нито състав на съда, нито ...– желанието на страните трябва да бъде спазено такава, каквото е то.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Самото предложение по отношение промените за съдържанието на обвинителния акт не бих казала, че ще доведе по някакъв начин съдът сам да си допълва фактите в обвинителния акт и в самото обвинение. Касае се за това, че самият обвинителен акт се състои в две части, в които трябва да се опишат както фактите, така и правото. Те се преповтарят, има едно прекомерно изискване в тази насока, въпреки наличието на Тълкувателно решение № 2/2002 г. и по този начин изписването на прекалено много факти понякога, от другите страни в процеса се вижда едно противоречие или се стреми да се види такава противоречие, което в случая не съществува, което в повечето случаи не съществува, но е възможно винаги да се допусне и по този начин да се доведе до едно връщане на делото на прокуратурата. А самото връщане на делото и продължителността на процеса сам по себе си винаги води, винаги е неблагоприятен в защита интересите на обществото, тъй като свидетелите обикновено губят представа за много от своите възприятия. Техните представи се променят в съзнанието им с течение на времето и една прекомерна продължителност на процеса също така се оказва влияние и на размера на наказанията, които евентуално биха били постановени на подсъдимия, ако бъде осъден.

В практиката на повечето държави в Европейския съюз (ЕС) самата структура на обвинителния акт е много опростена, някои дела за престъпления за организирана престъпна група са с обвинителен акт обикновено от две

страници, докато при нас при една кражба той може да е десетки. А пък ако са и няколко обвиняемите вече.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Това се инцидентни случаи; Да; Това е една болка на прокуратурата от много години; Да, да, запозната съм.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да преминем към една от точките, които сме визирали – т. 4 и чл. 137 от НПК, защо искаме да бъде помислено за промяна на института на поемните лица в държавата. Това е един много сериозен проблем, една много сериозна трудност и тук веднага ще апострофирам колегите от ОСА, които депозираха становище.

Колеги, не е така, че ние да не искаме да си свършим работата. Участието на гражданското общество ние го оценяваме, но ние казваме какво се случва на практика, когато трябва да вземем външни хора и да присъстват с нас от началото, т. е. от сутринта до късни доби на извършваното следствено действие, било то следствен експеримент. Знаете случая „Евгения“, точно преди няколко дни изключиха от доказателствената съвкупност – това е, което знам от телевизията, повечето от нас може би нямат пряк досег до този случай. И те тотално отпаднаха заради тези следствени експертизи и поемните лица. Какво се е случило в залата – нямам представа, но това беше казано, като причина. За присъствието на някои от действията на поемните лица – ние го оценяваме, да, то може и трябва да има такъв.

Ние говорим за възможност на разследващите да имат опция да ползват – аз не виждам защо трябва да вземам поемно лице, когато извършвам действие по претърсване в една община, в едно министерство, в една дирекция. Кой да вкарам в тази държавна структура?! Те имат достатъчно представители, които могат да засвидетелстват какво им взимам. Т. е., желанието, което тук сме сложили, което го има във френското правораздаване, да бъде запитано другата страна, към която извършваме претърсването, желаете ли да присъстват поемни лица или не, трябва да бъде зачетено. Защото ние влизаме пак в личното пространство на един човек, на едно семейство, когато влезем в техния дом. Когато те кажат – Не желая, това е достатъчно ние да си свършим в тяхно

присъствие действията и няма външни хора на това, което присъстват. Подписват се протоколите и всеки ще си направи възражението в конкретния протокол.

Направен е тук изключително голям сравнителен анализ от колегата Николай Кръстев в редица държави – Латвия, Полша, Германия, Италия, какъв е редът. Единствено в Словения е сегашният ред, който го имаме и ние, в България, по присъствието на поемни лица в абсолютно всички действия, където законът ги е посочил, че трябва да присъстват.

Какво се случва на практика, както казва колежката и я допълвам. Човешката памет не е безгранична, а присъствието на тези действия, някакси човек иска някой път да ги забрави. Представете си тежки убийства, пътно-транспортни произшествия – ами, те са хора и ако едното поемно лице нещо се случи с него, какво ще искаме след това – да отпадне този протокол, да кажем да отпаднат доказателствените съвкупности?! Дали сме предложение, когато има такава възможност да се ползват хора от община, които са достатъчно големи. Така или иначе тези действия се извършват на някаква територия, която е административна такава и може да се използва капацитета на тези хора да участват в конкретните действия. Изготвяйки нещо, като кратък доклад до кмета и оттук нататък – да, виждам колегите веднага искат да ги разпитваме. Ама това е допълнителна тежест и на нас, и на самия процес да разпитваме поемните лица! Ами то, ако стигаме до тях – тя, работата вече нещо не е както трябва.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: И на поемните лица също, защото никой не иска да става поемно лице.

ХРИСТО КОЛЕВ: А това е другата причина, за което повдигаме този въпрос. Те затова бягат и аз имам в практиката – трябваше да гоня едно поемно лице по стълбите, което, като разбра, че ще бъде поемно лице и избяга. Не го интересува глоба – „Глоби ме колкото искаш“. Аз трябва да му се моля, той трябва да бъде на оглеждане, няма т. нар. заплащане – в изключително редки случаи да се заплатят средства на поемно лице.

Имаме предложение и може да се помисли по тази тема и теза, дали не са удачен вариант като съдебните заседатели, например, които са дежурни, стоят там. Не знам дали присъстват онлайн, за да видим тяхното мнение какво е. Могат да бъдат – те са по списъчен състав, също са хора от гражданското общество и те са дали своето съгласие да участват, като съдебни заседатели в съдебния процес. Защо ние да не ги вземем да участват в едно извършване на претърсване или изземване и на тях това да им бъде заплатено. Те също ще бъдат доволни. Странични ли са – да, заявили ли са участие – да, спазен ли е общественият ред и заинтересованост и на двете страни – да. Много често при нас в практиката нашите действия започват от сутринта до късни доби, както се казва от 6 ч. Ами съгласете се, освен на някой пияница, който се прибира по пътя, няма кой да взема за поемно лице! И на мен действията ми стоят и чакат – няма кой! Стоят и чакат. Ние не можем да влезем в жилището на лицето X, след като нямаме поемно лице!

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: То е ясно с поемните лица; Е, да видим как е по другите страни.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да. Направена е обосновка в европейската практика какви са. Аз мисля, че на тази тема трябва да се помисли, т. е. да има опции. Има действия, като обиск на лице от мъжки/женски пол – тези неща нека да се запазят. Но тук е важно пак неговото мнение да бъде зачетено – искате ли да присъства някой страничен наблюдател.

Правилен е примерът на колежката, който даде. Аз също имах пътно-транспортно произшествие в друга държава, Испания мисля, че беше, което беше голямо. Изпратено, нямаше и 100 страници, приключено – толкова.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да обърна внимание на пострадалите. С Тълкувателно решение № 1/2016 г. на ВКС се разшири кръгът на лицата, които са легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди. Това са съпруг/а, лице, което живее във фактическо съжителство с лицето, което е починало, неговите родители, баба, дядо, деца, внуци, братя и сестри. Понякога се случва един пострадал да има 20 такива лица, които да имат качеството на

пострадали в наказателното производство. Някои от тези са едноутробни братя и сестри, и въобще никога не са се виждали – да кажем живеят някъде в чужбина, другите близки нямат никаква връзка с тези лица, не знаят къде се намират, ние също не знаем къде се намират. И понякога делата така не могат да се внесат в съда с този обвинителен акт.

Другото което е, със пострадалите чужденци. Имала съм турски гражданин, пострадал, починал у нас – голямо издирване беше, молби за правна помощ да установя кръга на всичките тези негови близки. От там ми дадоха отговор, че има данни за пет човека с адреси в Турция и че има и други, които живеят някъде в Армения, но не се знае къде. Там вече това също е много съществен проблем.

ХРИСТО КОЛЕВ: Тук само ще добавим случая „Локорско“. Колегите от НСЛС си спомням, че имаха много голям проблем точно с предявяването на пострадалите. Как ще ги намерим пострадалите, които са емигранти и са трафикирани през нашата държава – как ще намери пострадалите и да им предявим материалите?! Ние сме дали предложение тук да се помисли да се намери консулството, да се уведоми и да изпратим един представител, а тяхно да бъде задължението дали ще уведомяват и ще търсят близките им. Те може да бъдат и с фалшиви документи, и се започва един формализъм до края на света да намерим пострадалите да им предявим материалите по досъдебното производство. Тук може и най-различни способности да се използват за информиране. Данъчните органи много добре си слагат едни съобщения на информационните табла и приключва – връчено е и се тълкува, че е връчено съобщението. Т. е., трябва да има и тук опция да не се облягаме на формализма, който го има и това да води до забава на разследването, искайки да спазим безусловно разписаното в закона.

ДИАНА ДАВИДКОВА: В т. 7 е направено предложение за промяна на чл. 159а от НПК, във връзка с чл. 144, ал. 2 от НК, за което престъпление не може да се иска от съда разрешение за предоставянето на трафични данни. Видях, че има коментар, че няма пречка да се изискват такива данни да бъдат

предоставени от пострадалия. Смятам, че по този начин се прехвърля тежестта на доказване на самия пострадал, а понякога самия пострадал не е в състояние в един бърз срок човекът да се снабди с такива данни – може по различни причини да не е в състояние, независимо, че той има право на тези данни и без разрешение на съда. Така, че мисля, че е добре да се направи това изменение.

ХРИСТО КОЛЕВ: Относно призоваването по чл. 178 от НПК също искаме да се уеднакви законодателството такова, каквото и по Гражданско-процесуалния кодекс (ГПК). Тогава хубаво е направено за ГПК, но не е помислено защо да не се внедри и призоваването по електронен път и електронно връчване. Знаете, вече има различни начини, електронни пощи. Когато от самото начало това е заявено и имаме – така да се каже, човек срещу нас, който може да бъде открит, това призоваване да се счита за действително. Особено е значимо това, когато предявяваме материалите по досъдебното производство, за което ги запитваме в самото начало - желаете ли. Винаги може да се направи някакво възражение, че не сме спазили тяхното желание, че единият си бил сменил адвоката, а той не бил запознат, третият му адвокат пък и той не бил запознат – и така отново се стига до шиканиране на процеса и забава предявяване материалите по разследването, вместо да е ясно от самото начало. Това не са единици случаи и затова също сме го посочили, като възможност за промяна, изменение и допълнение на чл. 178 от НПК.

ДИАНА ДАВИДКОВА: По отношение и т. 9 – изричното разграничаване на задържането за 24 часа от органите на МВР и задържането за срок до 72 часа по реда на НПК от прокурора, намирам, че наистина ще предотврати едно превратно тълкуване и конкуренция между тези разпоредби и недопускане на кумулирането им. И в тази връзка е и изричната препоръка на делото „Звездев срещу България“, което отново е цитирано в обратния смисъл.

По отношение на вещите лица – това е един много наболял проблем и със създаването на едно такова Национално бюро се надяваме наистина да ни подпомогне и да създаде нови кадри, тъй като при липса на вещи лица е невъзможно да се приключи едно разследване и не само разследване – едно

наказателно производство е много важно да има добре подготвени вещи лица. Самият факт, че едно вещо лице бави заключението си, изготвянето на експертизата – в този случай няма как този проблем да се реши с отстраняване на вещото лице. Да, винаги е възможно да бъде отстранено, но това води пък допълнително до забавяне на производството, защото новото вещо лице, другото вещо лице, което бъде определено – то отново трябва да се запознава с материалите по делото. Ако е комплексна експертиза – да си стикова отново становището с останалите вещи лица и едва тогава да се изготви експертизата.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Така е, обаче аз имам едно на ум за това Национално бюро. Защото, създавайки едно такова Бюро, вече влизаме в някакви хипотеза на държавен служител и не съм сигурна, дали работата ще върви толкова бързо, колкото на всички нас ни се иска. Давам пример НИКК */Научно-изследователски институт по криминалистика и криминология/*. Съдия Велинова предполагам също може да ни подкрепи.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: И аз мога да дам примери – при строително-техническите експертизи много често зависи от общината, от други държавни органи. То, изобщо вещото лице обикновено е най-малкият проблем – той трябва да събере необходимата документация така, че да може да отговори на поставените въпроси. Държавната администрация не е много бърза да ви кажа, даже изобщо.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Нека първо да приключат с изложението и после всеки ще има думата, има още точки – нека да се изкажат.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Добре, после ще дискутираме.

ХРИСТО КОЛЕВ: В т. 20 сме формулирали едно наше правомощие, което го имахме, наша възможност за възразяване на постановленията на прокурора, която се отмени някъде през 2005 г. Сега има такава изключително минимизирана възможност по чл. 200, но тогава повечето колеги бяха доволни от тази възможност да възразим на прокурора и това не водеше до съществено забавяне на процеса. Когато указанията, дадени от прокурора, ние лично не сме съгласни. Точно тогава трябва този дебат да бъде отнесен до горестоящия

прокурор – тогава беше, и той с вещина веднага или потвърждава постановлението, или частично го потвърждава, или го отхвърля и дава съответните указания, които са задължителни за нас. Имахме доста голяма успеваемост по този начин и самият прокурор ще види какви указания не са адекватни и релевантни към делото, което има пред него.

Следващият момент, когато има друго досъдебно производство, не трябва да ги дава същите указания. И това е с възпитателен характер текст, отколкото с някакъв уклон откъм незнание и приложение на материалните и процесуални закони. Имаме ги до ден днешен тези спорове, което е нормално. Спори се и в етапа, на който да бъде назначена експертизата. Ако направя проверка и имам указание, което аз не съм изпълним, ами трябва да влезна в обяснителен режим защо не го изпълнявам това указание. Има технологично време кога да бъде назначена експертиза, не в старта на делото – изключвам криминалните, при които трябва малко по-бързо да се назначават експертизите, в самото начало. При стопанските – малко по към края на периода, който е приключващ събирането на доказателствения материал, за да има вещото лице цялата картина – когато не го назначиш това води до назначаване на допълнителна, допълнителна и така до изискване на документи и още забавяне на разследването.

Това са основанията, за да искаме възстановяване на тази наша възможност.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Друго предложение е въвеждането на 6-месечен срок, в който може да бъде подадена жалба срещу постановление за отказ да се образува досъдебно производство и този срок тече от узнаване на постановлението от страна на пострадалия. Липсата на такъв срок води до една правна несигурност. Често се стига след 1-2 години дори депозирането на жалба срещу един такъв отказ. Дори и да се предприемат понякога в тези случаи едни допълнителни проверки за събиране на допълнителни данни, след 2 години каквито и данни да е могло да се съберат по-рано, то вече понякога и в

повечето случаи е невъзможно. Затова е хубаво и самите пострадали да упражняват това свое право по-своевременно. То е в техен интерес.

Предложението за промяна на чл. 227, ал. 4 – да не се предявява, ако лицето не е намерено на посочения от него по делото адрес или последния известен адрес за призоваване в страната или редовно призовано, но не е посочил писмено уважителни причини за неявяването си и не е уведомил разследващия орган. Тя е с аргумент, че често обвиняемият не може да бъде намерен на посочените от него адреси. В този случай се предприемат отново действия по неговото издирване, което също отнема много време. Очевидно, че той ако има интерес и наистина желае да се запознае с материалите от разследването, ще е уведомил по някакъв начин разследващия орган.

ХРИСТО КОЛЕВ: Т. 23 – даваме едно предложение, което го има по принцип. Става въпрос за чрезвичайните случаи при т. нар. случаи на неотложност за изземване на кореспонденция – електронна и хартиена, да може да стане с постановление на прокурора, който незабавно го отправя до съдия за неговото одобрение в процесния съд. При отказ от одобрение, събраните данни не могат да се използват като доказателство и подлежат на незабавното им унищожаване. Тук принципът е, че се иска разрешение от съда, което в много от случаите води до забава в извършване на конкретното действие.

Това са по-голямата част от нашите предложения. Другите са отразени и са изписани в предложенията и също може да бъдат обсъдени. Прегледал съм обстойно и предложенията на ОСА, които естествено като колеги, които са от другата страна, ние споделяме и тяхното виждане. Затова водим и тези спорове, тези дискусии, за да може да стигнем до по-правилно и по-точно прилагане на която и да е процесуална норма за двете страни – съответно и към хората, към които ние ги прилагаме директно.

В никакъв случай не съм съгласен с някои от техните заключения, че ние гледаме да си улесним живота и нашата работа да стане малко по-лесна. Тя е достатъчно трудна и с всички съвременни директиви, които са транспонирани в наказателния процес, започва да се изпитват трудности.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Благодарим за изложението. Сега давам възможност ОСА да изложат своето становище, заповядайте.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз ще взема думата първа, като настоящ представяващ сдружението.

Дами и господа, и колеги юристи,

Благодарим за възможността и ние да вземем становище. Разбира се в краткия срок, в който трябваше да прегледаме доста големия обем, не позволява да изчерпим темата такава, каквато е поставена. Моето желание, разбира се то кореспондира и с административната подготовка за провеждане на всяко заседание, е да имаме по-голям срок за разглеждане на предложения, които касаят законодателство, особено ако те са в толкова голяма прецизност изложени от колегите, в случая от КСЛБ и АПБ.

Моля да имате предвид, разбира се това се знае, че ние в половината от случаите работим с – когато защитаваме пострадали от престъпление, ние работим с и разчитаме на следователи и прокурори за едно обективно, всестранно и ефективно разследване и провеждане на производството, така че не винаги сме в противоречиви интереси. В този смисъл сме се постарали да дадем нашето становище, поради краткостта на времето помолихме колегите пеналисти от други кантори, колеги, които не участват в нашето сдружение, за становище и за наша радост получихме съгласие така, че настоящето становище е изготвено не само от членове на ОСА, а и от пеналисти, които активно участват в работата на наказателни производства.

Аз ще дам възможност на колегата Алексова, която е пеналист, да изложи по-подробно, разбира се без да ви отегчаваме. Всичко, което сме имали да опише, включително и съгласие за предложени промени и който е намерил време да го прочете, ще се е запознал и с нашето становище.

ИРИНА АЛЕКСОВА: Здравейте на всички!

Аз първоначално бих искала да взема едно принципно отношение. В предложението на АПБ и КСЛБ на няколко пъти се сочат примери от законодателството на други европейски страни. Считаю, че не може да взимаме

на парче от чуждо законодателство, защото нямаме поглед как, по какъв начин, какъв е механизмът на конкретното законодателство, което опазва законността на извършваните действия. НПК е един общ механизъм, общ организъм. Не може да се променя, защото това нещо е станало във Франция или това нещо е различно в Италия, тъй като трябва да се направи анализ на италианското законодателство, на нашето законодателство, с оглед запазване правата на двете страни – и на подсъдимия, разбира се и на пострадалите.

Това ми е принципното възражение, а и още при обсъждането на НК ние пак направихме възражение за статистиките. Ние не можем да представяме статистики, но представителите на КСЛБ и на АПБ биха могли да представят статистика, защото когато се сочат конкретни случаи, както с пострадалите, загинали в автобуса покрай София чужденци, това е конкретен случай. Но за да се променя текст на закона, ние трябва да знаем, че има проблем в този текст и той не е в конкретния случай, а се касае за масовостта на проблема в множество дела.

Ще се спра на 3-4 основни неща, с които категорично не сме съгласни.

По отношение на обвинителния акт. Не считам, че има формализъм при изготвянето на обвинителните актове в България, защото наистина тълкувателното решение очертава много ясно какви са параметрите, на които трябва да отговаря един обвинителен акт. Обвинителният акт е въз основа, на което съдът ще приема, какъв е предмета на делото и какво трябва да се докаже. Ако в обвинителния акт не съществуват обстоятелства, които са посочени, срещу които подсъдимият трябва да се защитава, по какъв начин ние защитаваме правата на подсъдимия?!

Представете си хипотезата – на всеки може да се случи от нас, ние говорим с колегите професионално, но се опитвам останалите да ги въвлечем, като граждани. Вас ви изправят на съд и вие не знаете срещу какво трябва да се защитавате. Тези, според мен са минимални, но тези изисквания, посочени в тълкувателното решение, са категорични като минималния обем, който един подсъдим трябва да знае. Ако това се промени, ние ще станем пак обект на

множество дела пред Европейския съд за правата на човека. Няма – нито държавата, която, т. е. ние, данъкоплатците, които плащаме за това при техните осъждания, когато се съди държавата, ние нямаме такъв интерес.

По отношение на поемните лица. Поемните лица – малко ми е екзотично предложението на представителя на КСлБ да има платени поемни лица, платени от гледна точка на съдебните заседатели. Първо, съдебните заседатели не биха могли да се намират в точка А в гр. София в 18 ч., например. Мен ме притеснява и наличието на плащане – който плаща, до голяма степен „той поръчва музиката“. От тази гледна точка също за мен е недопустимо. Примерът за убитата жена и поставена в куфар е много важен, защото това показва, че разследващите не са си свършили добре работата, ако е паднал протокол въз основа на свидетелските показания на поемните лица. Това е един граждански, това е една възможност гражданското общество да има поглед случайни граждани, които се намират на мястото, които да имат поглед как се извършват процесуалните действия, описани в този протокол. Ние не приемаме априори, че разследващите, които извършват процесуалните действия, са недобронамерени, непремерени, искат по-бързо да свършат работата си. Но разбирате ли, не може само въз основа от едната страна на процеса – знаем как е, гледали сме филми, когато двете страни са равнопоставени. Адвокатите могат да събират доказателства, прокурорите могат да събират доказателства – каквото е американското право. При нас това не е възможно – няма как адвокат да събира доказателства. Единственият начин да се провери, дали разследващият, който отчита едно разследване, въз основа на което получава своята професионална оценка, въз основа на която получава своите съвсем заслужени пари, все пак трябва да има някакъв контрол и този контрол да е от хора, които случайно се намират близко до местопроизшествието, не са платени от никого и могат да разкажат, какво са видели. Фактът на много дълго продължили дела и те могат да не си спомнят, може да се преодолее с разпита на поемните лица пред съдия и по този начин да се запазят техните показания. Проблемът с намирането на поемни лица е проблем, но той не може да бъде

решен за сметка на сигурността в законосъобразното събиране на доказателства. Понякога, особено в общоопасните престъпления всъщност протоколът за изземване е решаващ по отношение на доказване предмета на делото.

Другото, което преди малко се говореше, за 6-месечния срок за обжалване на отказ. Считаме това за абсолютно недопустимо, защото няма как да се даде срок – не може да се преклудира правомощието да се разследва престъпление, не може. Извършването на разследване държавата го дължи до изтичане на предвидената за съответното деяние давност. Защото, макар и след 2, след 3, след 5 години могат да се разкрият факти и обстоятелства, които да са от значение за предмета на разследването.

За част от другите неща сме съгласни.

Още едно нещо, което не беше споменато от двамата представители – по отношение на правомощията на ВКС. И това е – пак се връщам към твърдението си, че НПК е един общ механизъм. Няма как с едно единствено предложение или промяна ние да променим какво трябва да прави първата инстанция, какви са правомощията на въззивната инстанция и какви са към настоящия момент правомощията на ВКС. Не може само по реда на възобновяването ние да преобърнем това, което в момента, каквито са правомощията на ВКС. Това трябва да стане структурно, не може поотделно.

Мога да пропускам още нещо – само да погледна.

Съгласни сме за конвоирането.

Разбира се сме съгласни и за призоваването по електронен път, стига това да е заявено предварително и да са посочени способите, по които това нещо става.

Не сме съгласни за ограничаване правото на страните – говоря вече и от страна на частния обвинител, т. е. на пострадалия и на подсъдимия, да се запознава с материалите по делото. Както колегите казват, така и аз ще се опитам, въпреки че нямам статистика, но масово, според мен, масово в протоколите за разпит се предлага на пострадалия или на подсъдимия да не се

запознава с материалите по делото. Много рядко това изрично – и аз често ходя със свои клиенти и в двете – и като пострадали, и като подсъдими, за да искам изрично да се запише, че желае да се запознае с материалите по делото. В интерес на истината при следствието обикновено това е въпрос, който трябва да се зададе изрично и тогава подлежи на такъв отговор. В полицейските разследвания това масово се пропуска. Но когато страната е заявила, поне според моята практика, когато страната е заявила, че желае да се запознае с материалите по делото, това означава, че тя е активна и иска да защити своите права, независимо от коя страна е на процеса.

И пак казвам, по отделни случаи, когато има хора, които са наследници на пострадалия и са извън страната, не считам, че това е масовата практика, за да налага всяко едно ограничаване за сметка на по-бърз процес, всяко едно ограничаване на права за мен е голям проблем.

Пак се връщам на обвинителния акт – аз представлявах пострадали по дело – петима пострадали срещу шестима подсъдими, по дело, в което обвинителният акт беше върнат от съд в продължение 2 години беше в досъдебното производство, останалите 13 – до изтичане на абсолютния погасителен срок, продължиха в съдебно производство и всеки път делото се връщаше обратно за оправяне на обстоятелствата, изложени в обвинителния акт. Аз бях от страна на пострадалите. И въпреки това не считам чисто професионално, че е следвало независимо от тези несъвършенства на акта, които бяха впилющи, е следвало делото да бъде разгледано от съда.

Работата на обвинението, на разследващите и на прокуратурата е те да вкарват в съда актове, които могат да издържат. Един невинен да влезе в затвора – ще цитирам Ленин, но не съм съвсем сигурна, е в по-малък проблем, отколкото виновните да не бъдат наказани. Трябва да гледаме не само нашите лични – в смисъл ние от една страна, като защитници на пострадали, подсъдими и в бързината и ефективността от страна на следователите и прокурорите, а да видим как тези промени биха се отразили върху правата на останалите граждани, които са и нашето общество. Завърших.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Благодаря.

Сега, аз, тъй като съм другия човек, който се е занимавал с наказателно право, ще изложа устно своето становище по предложенията. По обективни причини нямаше как да напиша становище – виждате, че не мога да пиша в момента.

Ще се постарая по всичките предложения да бъде кратка. Първо по отношение на изискванията за изготвяне на обвинителен акт и ограничаване възможността за връщането му. Според мен и сега законът няма високи изисквания към съдържанието на обвинителния акт. Какво се иска накратко, сега си отворих закона – обвинителният акт, в обстоятелствената част се посочват престъплението, време, място, начин, пострадалото лице, размер на вреди, пълни данни за личността и има ли условия за прилага на чл. 53, отегчаващи/смекчаващи отговорността обстоятелства на обвиняемия и доказателствените материали. Т. е., изискванията са съвсем минимални. В заключителната част законът казва, че се посочват данни за самоличността на обвиняемия, правната квалификация, което, според мен, означава цифровото изражение на това, което е описано в обстоятелствената част, но практиката е приела да се пишат едни дълги диспозитиви. Вече – прилага се списък със свидетели и т. н. И сега в самия закон няма никакви кой знае какви големи изисквания към съдържание на обвинителния акт. Тези големи обвинителни актове, които се пишат, са следствие на практиката на съдилищата, която, според мен, с една промяна на закона изобщо няма да се промени и нещата ще си останат пак същите. Т. е., аз не виждам причина да се изменя закона.

В практиката много често в днешно време се прилага една хипотеза, че обвинителния акт е неясен, има едно противоречие между обстоятелствената и заключителната част и това понякога наистина е така. Наистина буквално не може да се разбере, как тези факти се отнасят към тази правна квалификация. В някои случаи има грешки в обвинителния акт, грешки, които не могат да се приемат за такива, които могат да се отстранят по реда на отстраняване на фактическа грешка. Например, в моята практика съм имала случай, в който в

диспозитива на обвинението (това е кратко да се изписва текста на обвинението, накрая заключителната част) едни части бяха повторени два пъти – понеже ставаше въпрос за продължаващи престъпления, вместо 30 и няколко деяния бяха станали 42 деяния и ставаше пълно обръкване. Случвало се е във фактическата част да се сочи една дата, а в обстоятелствената част се посочва друга дата. Според мен, в интерес и на прокуратурата е в този случай делото да се върне, тъй като какво ще стане, ако това дело влезе в съда и ако прокурорът не си е изменил обвинението – то ще последва оправдателна присъда заради допуснатото процесуално нарушение, т. е. лицето ще бъде обвинено за дата, която е различна от тази, в която е извършено престъплението.

За мен проблемът тук не е законодателен, а проблемът е в практиката и аз не мисля, че с изменение на закона ще се промени практиката, и не мисля, че така може да се разреши този проблем.

Да, кажете.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Аз се извинявам, но само да добавя. Точно за това казваме, че има две части и няма нужда от тези две части – те се припокриват. Да остане само едната част.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Но то никъде не е казано, че трябва да има в обстоятелствената част. Значи, такава практика е приета, че в обстоятелствената част и в диспозитива на обвинението после и правната квалификация пак се повтаря. В смисъл, дали ще го има, дали ще го няма – едно време не е било така. Едно време, когато се е писало на машини, са се описвали фактите и се е слагало една правна квалификация отдолу. Но сега просто така вече е възприето и така се прави.

ДИАНА ДАВИДКОВА: В самото обвинение има изискване да се включват все повече и повече факти и с включването на все повече и повече факти вместо яснота в повечето случаи се постига точно обратното.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Но това не ви го иска закона! Това не ви го иска закона, това го иска съда!

ДИАНА ДАВИДКОВА: Така е – това го иска съда. И това е и целта – законът да се направи така, че да не позволява съдът да го иска!

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Разбирам ви. Но кое от тия неща, които изброих, да се махнат – място, дата, данни за самоличността...

ДИАНА ДАВИДКОВА: Място, дата – то няма как.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: То, самите изисквания в закона са толкова минималистични. Всъщност практиката е тази, която връща и казва – ама това не е ясно, опишете по-подробно. И вие пишете по-подробно. Самият закон е абсолютно минималистичен, той не иска нещо кой знае какво. Е, как да го намалим това нещо, кое да махнем – дата, място, факти на извършване на престъплението?! Какво – отишъл на еди-коя-си-дата, застрелял... То, горе-долу това са фактите. Обаче в един момент става смекчаващи/отегчаващи – това не е нещо кой знае какво, което да го няма. Чл. 53 също не е – хубаво е да го има, има ли основание за приложението на чл. 53. Защото, знаете, заради едно решение на СЕС ние вече почваме да се произнасяме по веществените и в съдебна фаза и ако няма описание на чл. 53, кои вещи евентуално има основание да се отнемат в полза на държавата, съдът ще вземе да ги върне по време на – защото няма изложени факти, свързани с тези вещи. После, как ще ги отнемем.

Самият закон, според мен, изискванията му са много минималистични. Всъщност, не е в интерес на никоя от страните законът да се променя. Това, че практиката е доведа до това да се пишат огромни обвинителни актове, това не го изисква закона, това е просто – като ви върнат един обвинителен акт няколко пъти, той вече от толкова става ето толкова.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да. Ние всъщност затова казваме хубаво е да го има една част, в която да се опишат фактите така, както казахте и отдолу правната квалификация цифрово.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Т. е., да не пише обстоятелствена част и заключителна част, а само, че съдържа.

ДИАНА ДАВИДКОВА, ХРИСТО КОЛЕВ: Да, да.

Защото заключителната част – тя вече самият диспозитив казва, както казах, то става там вече нещо съвсем сложно. В това длъжностно качество е нарушил еди-какво-си, в другото длъжностно качество е нарушил еди-какво-си.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Но то съдът ще ви кара да ги пишете в обстоятелствената част, като не ги напишете в заключителната.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да. Обаче то самото обвинение, като стане много дълго и неясно, оттам насетне всичко става неясно. Най-чисто и най-ясно е фактите и отдолу цифрово квалификацията, при тези факти – това.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Много често и адвокатите казват, че толкова дълги обвинения – адвокатите на обвиняемите, че те не могат да се запознаят.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Точно това ви казвам – законът това не го изисква.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, но е добре законът да утвърди тази практика по обратен начин. Защото, виждате как този закон се е изродил в някаква порочна практика и сега трябва да се „укроти“ практиката, която се е наложила с тези стотици страници обвинителни актове, за да може наистина това да приключи по някакъв начин.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Няма как да стане по този начин, абсолютно няма как.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ето, те предлагат вариант, който е разумен.

ИРИНА АЛЕКСОВА: Не, не мисля, че е разумен и ще ви кажа, че този обвинителен акт, който беше връщан 13 пъти, единствено беше връщан заради механизма на престъплението. А това е от съществена част заради предмета на доказване. И не става по-бързо, защото и г-жа Велинова ви го каза – при непосочване механизма на извършване на престъплението означава присъди, които ще бъдат оправдателни и ще се връща обратно. Никой не печели от това, наистина никой не печели!

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Другото нещо, диспозитивът – хайде, при едно убийство, да речем, от фактите съдът може да сглоби някакъв

диспозитив. Но при едно икономическо престъпление, където са описани хиляди неща, ако няма диспозитив, то никой не може да разбере кои са съставомерните признаци. Например при чл. 282, като знам там какви неща се описват, или едно 219 – те се описани хиляди неща, демек съда да си избере от тия хиляди неща, кое е съставомерно и да си направи диспозитив. То никой не може.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Ще пише само съставомерните.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Т. е., искате да кажете фактичката част да стане един диспозитив?

ДИАНА ДАВИДКОВА: Не точно диспозитив. Диспозитивът е твърде кратък.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Имам предвид това, което сега го пише в диспозитива?

ДИАНА ДАВИДКОВА: Не само, не точно диспозитив, но по-разширен вариант.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За мен законът не изисква нищо повече освен да се опишат съставомерните признаци на престъплението, а вече това, че се пишат хиляди неща – това е.

Да, Мила?

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Аз искам да кажа, като специалист по наказателно право съм съгласна със становището на АПБ и КСЛБ, защото в самия процес на доказване на престъпление възникват проблеми, които са елементарни, обаче което проваля делото. И да започнем от обвинителния акт – това, което каза съдия Велинова, е абсолютно така.

Навремето ние пишехме – вие сте млади хора, но аз бях юрист в това време, бях прокурор в това време, ние пишехме, установявахме къде, кога, какво и кой го е извършил, описваме изпълнителното деяние, посочваме доказателствата, изброяваме ги и даваме един диспозитив. Обаче в същото време – това беше някъде до 1990 г., в Народното събрание започна да работи една програма, която беше финансирана от фондации навън, в началото тази

програма се ръководеше от професор по наказателен процес и с активното участие на две кантори, които по това време защитаваха най-големите престъпници и политическите затворници. И тогава настъпи това, което каза съдия Велинова, че законът казва едно, а започнаха да се поставят изисквания към прокурорите в защита правата на извършителя на престъпление и по начина, по който в момента съдебната практика е сложена, всъщност излиза, че наказателният процес не е за хората, които са пострадали от престъпление, намотани в един процес без лична вина, а за хората, които са извършили престъпление. И за огромно съжаление виждаме, че това е и практиката на Съда в Страсбург.

Така, че обвинителният акт трябва да бъде – по-скоро практиката на Върховния съд и това е въпрос пак на законодателна промяна, трябва да се подчертаят критериите за изготвяне на един обвинителен акт без да се разширява с излишни подробности. И тук искам да ви кажа, че от това, което в момента Европейската прокуратура излъчва за Теодора Георгиева, аз го следя този въпрос, тя каза, че не знае какви са ѝ нарушенията. И това е така, защото те не са длъжни да казват, на нея не са ѝ предявени материали дори, тя не знае какво е нарушението. И понеже става въпрос за човек, жертва на някакъв процес и не знае как да се защити, правя отправна точка към това, което казахте – от ОСА колегите казаха, за пострадалите от престъпление.

Пак в този процес, в който тази програма работеше и си спомням изказването на една адвокатка, която каза, че за да се ускори процеса, трябва да се опрости. Т. е., жертвите на престъпления няма да участват в самата процедура по разследване и доказване, а само ако желаят – разбрали, не разбрали какво желаят, и накрая ще ползват ако искат предявяване, ще ползват материалите, събрани от прокуратурата и защитниците на извършителите на престъпление. И аз ѝ казах – Е, браво на това правосъдие! Ще ползваш доказателства, събрани от извършителя на престъпление и няма да бъдеш ангажиран, няма да имаш право, защото нямат право да присъстват на следствените действия, на всички следствени действия, само когато ги заявят.

Това за мен е абсолютно недопустимо! Правото за кого е – за жертвите на престъпление, не за извършителите на престъпление!

Жалко, че нямам камера, телефонът ми отказва да включи камера, но този материал, който колегите изложиха, е изключително важен! А от всичко за поемните лица, колеги, споделям, че е възможно и трябва да се въведе тази хипотеза пострадалите или тия, които са обект на претърсване и изземване, огледи и това да изразят становище искат ли да има поемни лица. Защото в много от случаите хората, заради интимния си живот, не биха искали, а това пък ще облекчи процеса.

Това, което искам да кажа е, че обвинителните актове, по които работи българската прокуратура, са гора от препятствия за стигане в съда. Това е гора от препятствия! Абсолютно излишни указания, изисквания, които практиката на Върховния съд наложи и аз дълбоко се съмнявам, защото съм свидетел, дори участник в този процес, видях, че това всичко се прави заради големите престъпници, които и не можаха да влезнат в затвора, разбира се.

Това е, което искам да кажа. Благодаря ви!

Подкрепям становището при гласуването. Моето мнение да бъде зачетено, като подкрепящо материала на КСлБ. Благодаря ви.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Мерси, Мила.

Сега да продължа още нещо да кажа. В 90% от делата няма никакъв проблем за съдържанието на обвинителния акт. Проблемът обикновено възниква при по-големи обвинителни актове, където често се допускат грешки, където се пишат много странични факти. За мен лично, аз не виждам причина за това изменение по отношение на обвинителния акт.

Даниела, ти искаше нещо да кажеш по тази тема.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Не по тази, по темата за вещите лица – като стигнем до там, ще кажа.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: След това, по отношение на издирване на пострадалите, техните наследници – уведомяване за правата им, има големи затруднения, наясно съм. Действително тук трябва да се вземат някакви мерки,

защото има пострадали, които живеят в чужбина, не могат да бъдат установени. То просто процесът не може да върви, защото не могат да се – буквално се унищожават делата затова, че не могат да се намерят пострадалите и да се запознаят с правата си.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Отделно от това, те не поддържат никаква връзка с този човек – какви неимуществени вреди?!

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: То това ние го тълкуваме. Но въпросът е, че самото намиране да бъдат уведомени за правата, наистина е голямо предизвикателство и буквално могат да блокират един наказателен процес, а и може да го унищожи, когато става въпрос особено за чужди граждани, за лица с неизвестен адрес и т. н.

Поемните лица. Много колеги – съдии сме коментирали, има и много съдии, които смятат, че този институт едва ли не пречи, аз съм чувала такива мнения. Но моето мнение не е такова и ще ви кажа защо. То, че пречи – пречи. Че трудно се намират поемни лица – трудно се намират, защото хората не искат да стават поемни лица. И отделно, особено в малките часове на денонощието, наистина е много трудно да се осигурят поемни лица. Но за мен не е добре да се махне този институт и ще ви кажа защо. В практиката си съм имала случаи, когато идва поемно лице и казва – Спряха ме едни полицаи, казаха ми тук да разпиша, че няма да ме викат повече никъде. И те са се разписали и това нещо представлява поемно лице. В нашия закон поемното лице трябва да присъства отначало на претърсване и изземване или на оглед, да следи там какво се прави, дали някой не е направил искания, бележки, възражения. Самото поемно лице има право да прави искания, бележки, възражения ако нещо в протокола не е така, както трябва. Казвам ви на какви случаи съм попадала. Казва – Спряха ме, казаха ей тук да подпиша и че повече няма да ме викат, сега защо ме викате?! – което е абсурд.

По нашия НПК протоколите за действията по разследването, които извършени по реда и правилата на НПК, се считат за годно доказателствено средство и това, което е записано в тях се счита за достоверно. Той,

подсъдимият, при положение, че на тези действия обикновено не присъства негов адвокат – той присъства сам обикновено, като няма и поемни лица остава той и разследващите. Ние разследващите така или иначе не ги разпитваме, защото има забрана в закона да бъдат разпитвани, но ние приемаме, ако той си е написал грамотно протокола, т. е. всичко е записано, има подписи на всички и всичко си е – дата, място посочени, то този подсъдим и да възразява, аз не виждам как ще си докаже възражението. То просто е невъзможно. Докато, като се изслуша поемното лице, може да се види, дали изобщо е спазена процедурата, дали наистина е присъствал, дали е видял, че тези неща например се изземват.

Не е вярно, че всяко нарушение в съставянето на протокола води до отпадане на протокола. Да, има такива, които водят категорично до отпадане, като случая, който аз ви казах, което няма как изобщо да се приеме, че е спазена процедурата. Или например абсолютно формален пропуск на разследващия да подпише протокола – то целият протокол отпада, което, това е друга хипотеза. Но въпреки това, някакви дребни нарушения при съставяне на протокола, дори и случаи, когато поемното лице не е видяло откъде точно се взема вещь или нещо такова, в никакъв случай не води до отпадане на протокола, тъй като всички доказателствени средства се обсъждат във взаимна връзка едно с друго. И съдът много често такива дребни пороци ги преодолява, и си цени доказателствата. Така че за мен поемните лица са необходими, за да гарантират някаква законност.

Вторият вариант, който казахте за съставяне на регистър на поемните лица, обаче според мен не е толкова лош, не би било лошо граждани – защото те трябва да са с добро име и т. н., а някой път поемните лица не са точно такива.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Това се научава впоследствие.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИННОВА: Някой път не може да бъдат намерени изобщо, в други случаи се оказва, че не са баш такива граждани. Така или иначе, няма лошо да има един такъв регистър, според мен. Затова втората

част на тази идея не е толкова лоша. Сега – платени, неплатени, не знам, но възможно е във всеки един град, както при нас, да има такива, които са дали съгласие да участват, като поемни лица. Дали ще са само стажанти – могат да бъдат всякакви граждани с добро име, няма пречка. Но цялостно отпадане на института според мен не е добре.

ХРИСТО КОЛЕВ, ДИАНА ДАВИДКОВА: Не, не, далеч сме от тази идея. В подкрепа само да кажа, че българските граждани по начало са с много ниска правна култура, което, съчетано с липсата на всякакъв интерес, води точно до това – спират ги, молят ги да участват, като поемни лица. Те се съгласяват – Добре, давай тука да пиша. И не го интересува нито какво се случва, нито какво се вижда. Въпросът е той да се подпише и да си тръгне, и оттам насетне не го интересува.

ХРИСТО КОЛЕВ: Той носи отговорността, която е равна на – и на правата и задълженията на свидетеля. И в този акт влиза също – ако той направи възражение и иска да му бъде заплатен загубения ден или два, защото ние приключваме едно действие докато има необходимост, това го изисква самото действие – няма да е днеска, в понеделник, може да продължим и във вторник, и в сряда, не може да го задължим този човек три дни да стои с нас. А законът го поставя и ние трябва, естествено, да ги сменяваме, да го уведомяваме, и да му обясняваме, че това са задълженията му.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Другото което е предложението за натовареността на следователите – категорично подкрепям следователите да бъдат натоварени с по-голям брой дела, защото това са висококвалифицирани магистрати, които са извън изпълнителната власт и за мен те действително трябва да водят най-тежките дела и да бъдат така добре натоварени. По този въпрос категорично подкрепям.

По отношение на чл. 281 – за домашното насилие, не съм сигурна дали това нещо може да стане, едни и същи доказателствени средства по различен начин да бъдат уредени за различни видове престъпления. Някакси много ми е екзотична тази идея, защото доказателствените средства по принцип

се прилагат еднакво по отношение на всички. Така, че тук аз по-скоро имам възражения, защото няма как за едно престъпление да е допустимо, пък за друго да не е, според мен.

По отношение на трафичните данни – не знам.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Мога ли да взема отношение?

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, заповядайте, Даниела. Тя е специалист.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Да. Тъй като 6 месеца е срокът за съхранение на трафични данни, отделно когато става въпрос за – дори не за престъпления, проверка на имейли, доставчиците на тези услуги се оповават на този закон, с който казват – Ние не пазим повече от 6 месеца, не можем да ви дадем информация, и тъй като не се касае за престъпление по член – забравих кой, не можем да разкрием тайната на пощата.

Та, в тази връзка аз смятам, че този срок от 6 месеца наистина е твърде кратък за разкриване на престъпление.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тук аз имам едно предложение, което е различно от вашето. В началото, когато го въведоха това – те, че ги пазят тези данни, пазят ги – това всички го знаем, защото част от тях са и счетоводни данни. Става въпрос за обаждания от номер към номер – те ги използват, те няма как да не ги пазят, защото 5 години е срокът, за да пазят счетоводните документи. Така, че те ги пазят, но не ги предоставят на база тази разпоредба, според мен. Когато беше въведена тази разпоредба, тя беше във връзка с едно – пак решение или на Съда на Европейския съюз, или на ЕСПЧ /*Европейския съд по правата на човека*/, не помня в момента, във връзка с това, че не може за много продължителни периоди по този начин да се проследяват лицата и се въведе това ограничение. Но аз в началото някакси смятах, че по-скоро не би трябвало да се тълкува така тази норма, т.е., че не може да се дава информация за период по-голям от 6 месеца, но не е задължително за последните 6 месеца преди искането. Да, така го възприемах в началото. Но после се наложи тази практика, че от датата когато се прави искането, само 6 месеца назад може да се

иска такава информация. И за мен може би тук трябва да се промени законът в друга насока. Т. е., да няма такова ограничение от датата на искането 6 месеца назад, а да не може да се иска за период по-дълъг от 6 месеца, който да е в рамките на инкриминирания период, т. е. за периода, който се разследва. Т. е., да може да искаш за период преди 2-3 години, но продължителността на периода, за който искаш, да не е повече от 6 месеца. И по този начин, според мен, хем ще се охрани това съдебно решение, въз основа на което се въведе това ограничение, тъй като няма да се дава за по-продължителен период от време, хем ще може за престъпления, които са разкрити по-късно и когато се налага да се изиска такава информация, да се представи необходимата информация.

Така че, за мен, ако се прави тук изменение, по-скоро би следвало да е в тази насока – че не за последните 6 месеца само може да се предяви искането, а в рамките на – за инкриминирания период, но за не повече от 6 месеца.

За сравнителните образци от свидетели – следващото предложение, не знам, дали може за такова нещо да се дава разрешение да се взимат сравнителни образци от свидетели от кръв и други неща, защото те реално нямат качество. Знаете, качеството заподозрян го няма вече в нашия НПК от много, много, много отдавна. По-скоро да се върне качеството на заподозрян, защото ти свидетел да го бодеш, с разрешение на съдия, да му взимаш кръв и други образци принудително, ми се вижда абсурдно. Ние тогава не се знае – да, в някои случаи може да е необходимо, но може да се злоупотребява с това право. Всеки един свидетел да го викат и с разрешение на съдия да искат да му взимат сравнителен образец.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да, ние затова тук, като алтернатива, има предложение да се завиши наказанието по ЗДвП – чл. 171, т. 2, което разбира се не касае промени.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Според мен, ако се върне фигурата за заподозрения, която съществуваше в стария НПК, ще се разреши този проблем. Между другото, тази фигура много неща би разрешила.

ХРИСТО КОЛЕВ: Много неща би разрешила буквално. Задържане за 24 часа.

/Светла Дерменджиева се изключва от онлайн връзката и напуска заседанието./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, махнаха я. Но понеже навремето ги задържаха като заподозрени за 72 часа, после като не се съберат данни, ги пускат. Но то – дето се вика, по-добре за 72 часа, отколкото да му повдигнеш обвинението и го задържиш за 72 часа и после да се чудиш, как да го прекратяваш. Това беше допреди, 90-те години го имаше и когато някой бъде задържан за заподозрян, той вече има всички права на обвиняемия – може да си има адвокат и т. н. Така свидетел, дето не е никакъв по делото, няма право на адвокат, той няма никакви способности за защита. Да му се вземат принудително образци с разрешение от съдия – не знам, това според мен не е ок. По-скоро да се върви към възстановяване фигурата на заподозрения, който да си има същите права като обвиняемия, но когато няма все още достатъчно данни, да има някакъв срок, в който да могат да се съберат тези данни и да се знае защо от това лице се взимат тия образци, а не някакъв свидетел да го викнат и да кажат на съда – Ами дайте разрешение да му вземем сравнителни образци.

ХРИСТО КОЛЕВ: Има такива практики, които на момента не можеш да разбереш, кое измежду две или три лица е извършител на конкретното деяние. Когато са заподозрени, тогава беше лесно, ние имахме право да ги задържаме за срок до 24 часа, но това не подлежеше на никакъв протест. И той си стои затворен в килията, ние за 24 часа вече сме задължени наистина да съберем някакви, каквито и да са, доказателства. Когато няма такива, ние го освобождаваме след изтичането на 24-те часа. Ако има – предявяваш обвинение след това и следва стандартната процедура, която и в момента я имаме. Наистина разрешаваше доста неща, много по-трудно ни беше тогава, защото сме задължени в рамките на тези 24 часа да работиш денонощно, за да прецениш дали ще го задържиш или ще го освободиш. Колегите – адвокати, ще имат друга гледна точка, разбира се.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ами не, защото те ще могат да участват, то ще си има човекът права. Предявява му се постановление, запознават е в какво е заподозрян, т. е. това е нещо като предварителна фаза на обвинението.

ХРИСТО КОЛЕВ: Тук точно в т. 9 е фиксирано това задържане – 24 часа, защото има разлика от административното 24 часа задържане по Закона за МВР и процесуалното задържане – по 72 часа което е вече с предявено обвинение.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Сега, за това задържане за 24 часа да ви кажа аз имам – за изкарването му извън 72-та часа, което е със санкцията на прокурор, защото в Конституцията, забравих кой член беше, изрично е предвидено, че едно лице може да бъде задържано до 24 часа, след което задължително се уведомява – трябва да се вземат мерки от орган на съдебната власт. Т. е., 24 часа няма как да се изкара из 72 часа, защото след това трябва да се вземе така или иначе санкция на прокурор и просто за мен лично не виждам как.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да се формулира изрично в закона.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Но то в Конституцията пише, че до 24 часа може да бъде задържан и задължително трябва да се уведоми орган на съдебната власт.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Но въпреки това има различна практика – някои колеги го вкарват, други не го вкарват – и прокурори, и съдии. И затова предлагаме за една яснота.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Значи, задържанията по Закона за МВР и по НПК са съвсем различни основания за задържането. Така, че ако се имат основания да го задържат по Закона за МВР – да си го задържат. Обаче ако това нещо прерасне в обвинение, тогава, според мен, няма как. Значи то е задължително това – след 24 часа задържане, задължително е да се уведоми орган на съдебната власт – по Конституция е така. Т. е., ако прерасне остава да се удължат тези 24 часа до 72. Тя, Конституцията, е с приоритет.

ХРИСТО КОЛЕВ: Установяваме самоличност. Ако няма документ за самоличност – например чужд гражданин, пак ги задържат в този срок докато го установят. А след това дали ще пристигне.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз ви казвам, че такъв закон би противоречал на Конституцията, с който лице може да бъде задържан повече от 24 часа без да има санкция след това на прокурор, за да се удължи задържането.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Не. То самото предложение за изменение не е в този смисъл. Просто, за да се разграничат в закона, ясно да е казано, че това е задържане до 24 часа по МВР и до 72 часа от прокурор, всъщност е ако има задържане 24 по МВР, прокурорът може максимум още 48 часа.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, това е всъщност правилното решение.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да, да. Това е всъщност – може ние да не сме го написали ясно.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, така да.

Това нещо – за т. 10, ако са заснети по време на оглед, а са изпуснати някакви доказателства, пък са изпуснати в протокола – това няма как, според мен, това нещо да стане поради простата причина – това пак е свързано тук, според мен, с участието на поемните лица. То така изведнъж някаква снимка се появява, не е вписано в протокола пък го има в снимките.

ХРИСТО КОЛЕВ: Прилагаме ги в случаите на по-тежки произшествия, когато имаме възможност да се използва дрон. Но не всеки, на всяко местопроизшествие може да си позволи да използва дрон-система.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Това конкретно за дронове ли са тези неща?

ХРИСТО КОЛЕВ: Аз го давам, като пример. Защото имаме видео запис, фотоснимки, но тогава изрично го записваме в протокола, че се използва. Но използваме и другия способ в момента, защото сме задължени – и поемно лице. Ако отпадне едно – да речем поемното лице, само това ще е. Тогава пък

сме си задали въпроса ,това няма ли да доведе до възражение от страна на адвокатите – Дай това, Върни, Това от къде се е появило. И пак има.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ако е записано в протокола, че са направени снимки с дрон и че се прилага записът, то, според мен, не е проблем, защото после този запис може да се изгледа и да се види какво съдържа. Но така нещо някаква снимка от някъде да се появи, пък да го няма вписано.

ХРИСТО КОЛЕВ: Не, не – прави се албум, тя всяка снимка си е за конкретния обект, който е.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За такъв запис, който е описано, че е направен и е приложен към.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, точно така се прави.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре. Аз си го представях друго – да речем, намират в къщата наркотик, който не е описан в протокола, пък има снимка.

ДИАНА ДАВИДКОВА: А, не. Не. Ако това имахте предвид – не. Това няма как да стане.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Иначе за тази хипотеза – ок, да пише, че е направен видео-запис и че се прилага видео-записа като доказателство.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, толкова.

ИРИНА АЛЕКСОВА: В момента, в протокола за претърсване и изземване се пише направен е фотоалбум, обстоятелството се описва в протокола и се прилага. И аз не виждам какъв проблем има. Основното доказателствено средство все пак е протоколът за претърсване и изземване. И по отношение за него има и разрешение за извършването през съдийски контрол. Разбирате ли, няма как записът да иземе функциите на доказателственото средство протокол за претърсване и изземване.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА, ХРИСТО КОЛЕВ: Да, да, не може. Да, така е.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ако се приложат – нали пише прилага се видеозапис на мястото, ок е, няма проблем.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Извинявайте, че прекъсвам. Съжалявам, но трябва да напусна заседанието. Упълномощавам Камарата на следователите в България да гласува вместо мен по всичките останали точки.

МАРИЯ КОЛЕВА: Госпожо Велинова, и аз също се включвам, за да кажа, че в 12 ч. имам друг ангажимент. Упълномощавам представителя на Асоциация „ФОРУМ“, който е в заседанието.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре, благодаря.

МАРИЯ КОЛЕВА: И аз благодаря! Хубав ден!

/Мила Георгиева и Мария Колева се изключват от онлайн връзката и напускат заседанието./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По отношение възможността да бъдат разпитвани служители на МВР, осъществяващи .../шум в залата/... беседи – това няма как да стане, защото има много практика и на ВКС още преди да бъде въведено това ограничение. Също има и на ЕСПЧ, че с разпитването на полицаи, които са правили беседи, де факто се замества обяснението на обвиняемия, което е дадено преди да бъде .../шум в залата/... адвокат, преди да му се разяснят, преди да придобие качеството на подсъдим. Т. е., има много голяма практика. То дори без това ограничение в НПК, това нещо, винаги се изключваха тия показания, така че няма да постигне абсолютно никакъв ефект това ограничение. Евентуално тия хора могат да бъдат разпитвани за много ограничени обстоятелства, нещо, което са видели, но в никакъв случай не по отношение на споделени сведения от подсъдим, свидетели и т. н. Просто практиката е категорична отпреди това изменение.

За експертизите ще помоля вещите лица тук вече да вземат становище.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Да. Създаването на едно такова Национално бюро не знам по какъв начин си го представяте и какво точни си представяте това Бюро да прави, но ако това Бюро просто ще назначава, т. е. ще бъде посредника между съдията или следователя и вещото лице, то няма абсолютно никакъв смисъл от такова Бюро. Защото, на практика ще се окаже, че вещите

лица са в един списък, има две лелки, които разпределят работата на вещите лица. И в този случай всъщност ще се избегне контакта между следователя и вещото лице, а той е важен, защото когато вещото лице прави една експертиза, той има нужда да комуникира със следователя. Така че в този случай такова Бюро е абсолютно излишно.

Отделно дето такова едно Бюро, според мен, би довело до порочни практики от рода на корупционни практики. Ние смятаме, че такъв вид Бюро би довело до корупционни практики.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Т. е., вие сте против въвежданото.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Ние сме за създаването на някаква организация, която да подпомага вещите лица, редно е да има някакви курсове, редно е да има някакъв контрол на вещите лица въпреки, че ние сме си задължени по закона да поддържаме нивото си. Но създаването на такава структура би обезсмислило изобщо професията на вещото лице.

Отделно, ако идеята е тези вещи лица да бъдат назначавани като някакви служители в това Бюро, те вече стават някакъв вид административни служители. Кое то пак – да.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да. Вие?

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: За мен по-големият проблем е, че, тъй като така или иначе допълнителната бюрокрация не е в полза на никого – нито на подсъдимите, нито на адвокатите, това е излишно утежнение на въпроса. Друг е въпросът, че пък и много хора, които са понастоящем вещи лица, да ги вкараш в ролята на съдебен чиновник, това изобщо няма да им хареса. Най-малкото една част от вещите лица имат професии, които си практикуват извън експертизите и това означава те да прекратят практикуването на тяхната специалност. Особено за техническите специалности, това е просто – един строителен инженер много трудно, дори няма голяма заплата, която да го накара да стане чиновник и да си изостави проектирането и тези занимания в пряката му специалност по професия.

Тук по-големият проблем е липсата на вещи лица. И тук са два основните проблема – единият проблем е, че – моите уважения към прокуратурата и следователите, обаче не достатъчно полагате вие усилия за заплащането на тези експертизи. Няма как да очаквате качествена експертиза, когато заплащането е – извинявайте, да не казвам.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това към министъра на финансите.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Няма значение.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Истината е, че всеки един прокурор и следовател се старае вещото лице да получи възнаграждение!

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Да, но като няма достатъчно пари, вие каквото и да се стараете.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това не зависи от тях.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: В смисъл такъв, че самата държава е заинтересована да отпусне достатъчно финансови средства така, че да мотивира качествени специалисти да работят в полза на държавата, дори ако това е от полза и на адвокатите. Защото те пък по същия начин – те от другата страна, когато има качествени експертизи целият процес става, всички са много по-удовлетворени. То е ясно, че 50% все някой няма да е доволен, но все пак се стъпва на по-голяма – експертизата е много по – и за вас, и за тях, е по-добре.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да. Вие?

ВАНЯ ПЕТРОВА: Аз искам да допълня нещо. Вещо лице съм от двадесет години, работя със следователи, прокурори, всички съдилища в страната, поддържаме връзка всички колеги – вещи лица. Всички негодуват срещу образуването на това Бюро и искат да се срещнат с министъра на правосъдието да чуят и нашата гледна точка. Тъй като аз съм все пак пристрастна – работя и със следователи много добре, работя и с адвокати по делата, хубаво би било моето мнение – колегите ми сигурно и те ще се съгласят, но държа да имаме една среща, на която да присъстват и от Камара на следователите, и на прокурорите, съдии и адвокати.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: И ще се съгласите, колежке, че най-големият проблем е, освен заплащането, и бавенето на заплащането, защото и това е проблем.

ВАНЯ ПЕТРОВА: Бавенето е много. Аз имам граждански дела, не съм получила, примерно, хонорар от четири години – примерно секретарката не може да издаде и така. В МВР съм правила експертизи, не са ми ги заплатили определи десет години. Не ми е до 100, 200 лв., оставила съм ги, важното е да върви работата напред. Например, ето сега и със следователите, с които работя – делата са тежки – 150, другото е 300, гледам всичко да бъде лесно, да им е лесно, защото им е трудно и аз съм била навремето ориентирана в икономическите престъпления, и се старая винаги да бъде добре и за следователя, и за съдията, така че като прочете да му става ясно.

Има и други колеги, които работят така добре и не желаят да има това Бюро, но за да кажем всички – не само аз и колежката ми, всички може би, както искат колегите ни от всички специалности, не само счетоводители и компютърни – не, автотехническите също, една точка имаше където автотехническите – малко са експерти. За срещата ви казах – всички да се съберем, всички – да чуят следователя, прокурора, съдията, адвоката, какво е мнението на вещите лица.

Да, негодуваме също за заплащането. Заплащането някои съдии не желаят да плащат и да спазват Наредбата. Искат добра експертиза, в срок да бъде експертизата, гонят бройки, правят там проверка от ВСС и от ИВСС, но дават 200-250 лв. Повдигнахме го този въпрос – значи, не може да има двадесет задачи и да се направи толкова нисък хонорарът! Примерно, аз ще ви кажа – аз съм оценител, правя една експертиза – 250 лв.! Миналата година съдийка в районния съд, аз хващам такси, отивам да направя оглед, значи оценка без оглед не се прави. За да дадеш на съдията, трябва да му дадеш всичко – цветно копие, той да добие представа какво се прави, къде съм ходила, видяха и т. н. Регистрирана съм по ДДС и като сложиш всички разходи, остават едно 50 лв. за една оценка! Гледам да е в срок. И съдийката коментирала на едно място, аз

пускам справка-декларация за 350 лв. да ми се увеличи миналата година, защото тя е намръщена, начумерена и към адвокатите – пък с адвокатите все пак сме екип, с който работим. И съдията се обръща и казва – Да, ама те са регистрирани по ДДС. Ами да, регистрирани сме, търсят ни, правим – Няма да увеличавам хонорара. Т. е., съдии не са запознати с Наредба № 2! Не са запознати! Не искат да плащат – негодуват вещите лица! И един пред друг сядаме и казваме – тоя съдия не дава хонорари, не ни оценява работата, недей да работиш. И започваме тоя, на тоя, защото се познаваме, знаем кои съдии не плащат, а това е нашия труд! Делото се решава благодарение на нашите усилия.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Така е, съгласна съм, колежке. Този въпрос сме го поставили на всички работни групи в МП.

ВАНЯ ПЕТРОВА: Всички вещи лица сме под стрес и напрежение.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Другият проблем е.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Отклоняваме се; Има натиск, да. Подкрепям колежката за това, което каза преди малко.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ще направим специална тема за възнагражденията на вещите лица и за обществения натиск.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Искам нещо да добавя. Факт е, че тази професия не е – млади хора не желаят да работят тази професия поради всички тези – да, и поради тази причина няма и вещи лица. Не смятаме, че едно такова Бюро би засилило интереса към тази професия, други са начините, поради които да се засили интереса към тази професия. Наистина, аз смятам, че трябва да има хора, които да я упражняват, защото тя е хубава професия, важна и е в помощ на обществото.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: В тази връзка – следващата точка щеше да бъде, обаче аз направо сега да ви кажа. Ние имаме инициатива.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Нека да довършим това, после.

ВАНЯ ПЕТРОВА: Само да допълня още. Колегите от автотехническите експретизи – гърми, трещи, телевизия – няма специалисти. Подложиха ги на изпит, подложиха ги колеги, които са с по 20-25 години

трудова стаж – най-различни казуси имат, и установяват, отиват на първата дата и го споделят – събрали сме се в коридорите и те негодуват, и казват – Дадохме ни конспект от някакви професори, доценти от БАН, където е с много въпроси и това, което е записано не сме го учили – не се отнася до експертизите! А това са хора с опит! И се отложи изпита. Сега отишли без казус, без нищо, от Министерство на правосъдието поискали конспект да видят какъв е конспекта – явяват се на писмен изпит, след това, който го издържа, на устен и момчетата негодуват, казват – вие си знаете всичко, каквото ти се падне, това. Във въпросите имало четири отговора и казват – Ваня, представят ли си, от четири отговора три са верни, един е грешен. Но те ни карат да напишем един отговор, който е верен. А – казва, другите?!

Т. е., установяват, че хора, които задават конспектите за изпита, те не са компетентни, те не знаят!

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Стана много обширна тема. Нека да я направим като отделна, може и вие да я предложите като тема, да направите някакъв доклад на тези неща, да ги обсъдим за следващото заседание например. Защото много наболял е въпросът.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: За следващото ще е доста кратък срокът, но може би. Но, добре, ще опитаме за следващото заседание.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Защото, те като ги орежат вещите лица – автотехническите, то и без това няма, не знам кой ще им решава делата.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Колеги, за следващото заседание да приложите материал, за да ги обсъдим по-подробно. Защото виждате, че те бавно вървят тия съществени теми. Защото сега малко се отклонихме.

ХРИСТО КОЛЕВ: Ние ще ви подкрепим. Имаше работна група в Министерството и още я има.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Колеги, да се съсредоточим. Ще приемем проект на акт и ще изпратим към Министерство на правосъдието. Да не отклоняваме сега. Разбрахме, че за Бюрото сте против.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА, ДАНИЕЛА СЪБЕВА И ВАНЯ ПЕТРОВА: Всички сме против, да. Против, да.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По отношение на спирането по чл. 25, т. 2 за ЕЗР. Когато има издадена ЕЗР/*европейска заповед за разследване*/ не е зле, но има един голям проблем – какво става с всички, защото ние не можем да контролираме срока на тази ЕЗР, колко време ще бъде изпълнен, какво става с всички мерки за процесуални принуди, с тези неща, които са със срокове. Там има голям проблем, може да възникне, ако се забави много ЕЗР-то, ако така се спира за много продължителен период от време. Може би да се спре – не знам. Защото мерките за процесуална принуда са.

ХРИСТО КОЛЕВ: Срок.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: То има някои мерки, които не текат, но при задържането, например, няма как. Това нещо е обвързано със сроковете за мерките за процесуална принуда. Иначе не е лошо, защото има европейска заповед за разследване, която ако не се изпълни и не се съберат доказателствата, то делото не може да продължи. Обаче какво се случва, ако това нещо се забави с година-две, ако по това дело има мерки за процесуална принуда?!

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да, да. Може би трябва да се дообмисли.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тук трябва да се дообмисли, според мен.

Чл. 218. Това за конвоирането – нямам.

По отношение на обжалваемост на определенията на съда, с което не се одобрява споразумение. И тук също имам някои притеснения, защото съдът, защо може да не одобри едно споразумение. Защото според него то противоречи на закона или морала – то на закона най-вероятно не противоречи, за да е внесено, ама на морала най-често. И сега, това е индивидуална преценка

на конкретния съдия и то засяга разглеждане на делото по същество. И сега – горната инстанция и тя трябва да се произнесе по същество. Не знам, някакси ми се вижда малко безсмислено това нещо. Защото вие – като откаже един съдия да го одобри, то обикновено променя се нещо по наказанията и го вкарвате, и може да се одобри от следващия съдия. Ако смятате, че е удачно това нещо, но това значи две инстанции на фаза споразумение в досъдебно производство да вземат становище по същество – вижда ми се по-скоро безсмислено да ви кажа честно.

За унищожаването на веществените доказателства. Тук също според мен има проблем, защото – и да се пазят представителни проби, пак има проблем според мен и ще кажа защо. Защото, знаете, че веществените доказателства се предявяват накрая на наказателното производство. И сега на края на наказателното производство, ако страната поиска да се предявят тези веществени доказателства, пък тях ги няма, защото са унищожени, и да речем има представителни проби, ама тя, страната, може да иска. Пак ви казвам случай от моята практика. Лице, обвинено за държане на акцизни стоки без бандерол – кашони цигари, като изискахме накрая на разследването – кашоните, да ги видим цигарите без бандерол, се оказа, че вътре са наполовина.

ДИАНА ДАВИДКОВА: От цигарите, например, може представителни проби, както от наркотичните вещества.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Възможно е да се поиска експертиза. Така е, обаче пробите може да се вземат в съдебна зала – много неща може да са. Нали знаете, че веществените доказателства се пазят запечатани, във вида, в който са иззети или запечатани след експертиза, распечатват се в зала, за да се видят дали са в същия вид. Понякога се оспорва изобщо, че наистина са били такива. Не съм сигурна, че това нещо е добра идея преди да се предявят. Или поне да се предвиди в съдебна зала да се предявят – те по принцип няма пречка и в началото да се предявят пък после да се унищожават. Знаете обаче, че може да се поиска и на втора инстанция нещо.

ДИАНА ДАВИДКОВА: То, като е голямо количеството, не може и в залата да се занесе, като се предяви.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ходи се на оглед, аз съм ходила на оглед – със съдебния състав сме оглеждали посред зима в най-големия сняг ходихме във Враня и там всичко гледахме едно по едно – в съдебна фаза, на края на делото, целият съдебен състав.

По отношение, категорично подкрепям да може да се обжалва постановление на прокурора от следователя и може би и разследващият имате предвид. Навремето ние имахме такива правомощия, много често възраженията ни са били уважавани от по-горния прокурор, защото много пъти се дават указания, например, да се вършат неща, които вече са извършени. Едно време беше така, сега може би не е, нямам представа.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Те и сега ги възразяват, по реда на чл. 46 от НПК и понякога ги удължават, но по рядко.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, не е лошо да има текст.

По отношение на отказите, аз имам принципно становище, че отказите изобщо не трябва да подлежат на обжалване. Категорично, в смисъл, от нашата Асоциация сме го застъпвали, когато се обсъждаше това нещо пред Конституционния съд. Категорично за мен едно престъпление трябва да може да се разследва в давностния срок. И дори тези определения, дори сега на съда, където потвърждават отказите, за мен също са проблематични, защото няма ред за възобновяване на този тип актове. И ако утре се окаже, че някакъв такъв отказ е потвърден, защото знаете, че има два начина на възразяване – единият е пред прокурор, другият е пред съд и ако има влязло в сила определение на съда, с което се потвърждава отказ, то това е още по-голям проблем, защото не знам по какъв ред, ако утре се установят нови обстоятелства, ще се поднови това производство. Според мен поне нямаше, сега ако има някакво изменение – преди нямаше ред за възобновяване на този вид актове. Така че аз тук категорично съм за изобщо да не може да се обжалват тези откази нито със срок, нито без срок. И тук наистина ОСА са прави – не може да се препятства

разследване до давностния срок на база един отказ от образуване без изобщо да е водено разследване, да се прекратява и да се препятства възможността за разследване.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да, но ако няма никакви нови данни, които да се представени – обикновено жалбоподателите не представят никакви нови данни, те не излагат нищо ново. Те просто си изразяват недоволството. Това, че изразил недоволството – 6-месечен срок, не го изразявай след 1 година.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, ясно какво имате предвид. Но по принцип аз както ви казвам, че имам принципна позиция, че отказите изобщо не би трябвало да бъдат препятствие да бъдат разследвани тези дела, ако има никакви нови обстоятелства.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Ако има нови обстоятелства – да.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По отношение на предявяването. Да, ок са тези неща, но в момента проблем ли е това предявяване, в смисъл дори да не се предяви разследването, то това, доколкото си спомням, не се приемаше за съществено процесуално нарушение.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Някои състави не го приемат, някои го приемат, връщат дела.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Доколкото си спомням в Тълкувателно решение № 2 беше изрично предвидено, че това нещо не е съществено процесуално нарушение, защото съдебната фаза е основна и т. н.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Да, да, но някои състави все пак има случаи, когато и връщат.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По отношение опасността за кореспонденцията – вече сме почти накрая.

Тук по-скоро г-жа Събева би могла да каже – говорим за електронна кореспонденция. Колегите имат предвид, че ги забавя искането до съда да им бъде разрешено изземване на електронна кореспонденция, нали така – правилно съм ви разбрала. И те искат да могат при неотложност да се иземе пък после да

се одобрява от съда. Но електронната кореспонденция, доколкото знам, тя винаги може да се възстанови, дори да не е.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Така. Ако бъде задържан компютър или телефон, на който потребителя е използвал електронна кореспонденция, то в експертизата, когато се извадят данните от телефона и компютъра, излиза кореспонденцията, която е водена през тези устройства.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тука хипотезата е – в тези случаи те нямат пречка в тези случаи да поискат предварително разрешение. Става въпрос за изземване от интернет доставчиците – нали така?

ХРИСТО КОЛЕВ, ДИАНА ДАВИДКОВА: Да, точно така.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: В България има проблем с доставчиците на интернет. Имам чувството даже, че е по-лесно от Мета, Фейсбук и Гугъл да вземеш някакъв имейл, когато става въпрос за престъпление, отколкото от АБВ поща например. И това е така, защото юристите на АБВ поща са решили, че всяка буква на закона трябва да се спазва, да не гледат като кон с капаци, при възможност да не се дадат данни – да не се дават.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не, аз друго имам предвид. Пред тях проблемът не стои когато имат разрешение от съдия, защото те ще го дадат на съответния доставчик и той ще им предостави данните. Въпросът е, има ли вариант да бъде унищожена тази кореспонденция при Интернет доставчика без да може да бъде възстановена, ако се забавят 1-2 дни, да речем, за да поискат разрешение от съдия?

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Не, с 1-2 дни няма как да бъде унищожена – остава следа. Дори потребителя да унищожи всичко, което сметне за необходимо, това нещо остава следа най-малко в лога, който е на сървъра. 1-2 дни не е проблем, но когато вече минат 6 месеца, тогава вече е абсолютно невъзможно нещо лице да се снабди с тези логове, защото тогава казват.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: А лога ще даде ли възможност да се прочете съдържанието на кореспонденцията?

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Не винаги, но има достатъчно други следи, които удостоверяват, че на тази дата в толкова часа е преминал пакет от данни от еди-кой-си към еди-кой-си.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: А съдържание на пакета?

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Понякога има такива данни за съдържанието. Но понякога дори и следата за час време е достатъчно да се удостовери, че някакъв пакет данни е преминала.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тях ги интересува съдържанието – дали интернет доставчикът може да даде, да речем, винаги в рамките на 1-2 дни?

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: До 1-2 дни смятам, че може, даже до 30 дни би могъл да може за съдържанието.

ДИАНА ДАВИДКОВА: Въпросът е, че понякога е необходима голяма бързина, защото когато например става дума да прехвърляне на парични средства – тук-там обикалят целия свят и ние, докато ги стигнем, да не кажат, че не можем да ги стигнем.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: В такъв случай това искане е обосновано.

ХРИСТО КОЛЕВ: То в случаите на неотложност винаги се изхожда от последваща санкция на съда.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По отношение на чл. 281 нямам никакви възражения това нещо да се добави.

Горе-долу това беше моето становище.

Други колеги искат ли да се изкажат по тези предложения?

ОТ ЗАЛАТА: Няма и никой не е писал.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: В такъв случай ние имаме проект на акт по т. 1.

ХРИСТО КОЛЕВ: Извинявайте, госпожо Председател, може ли да докладвам едно писмо, което сме получили по електронната поща. То е адресирано от бившия вече министър на правосъдието Георгиев до АПБ и

КСлБ, с което изказва своите благодарности за отправените от нас предложения за законодателни промени в НК и НПК. Получихме го съвсем наскоро – на 10 февруари т. г., има и изходящ номер. В писмото си оценяват на високо ниво това, което сме изпратили и взимат да послужи, като ще послужи за основание за изменение и допълнение на НПК с цел оптимизиране работата на наказателни производства, осигуряване на по-бърз и по-ефективен наказателен процес. Естествено, ние говорим за тези, които те ще споделят и такъв е духът на писмото, с което отправяйки, изцяло остават на наше разположение и такъв е и духът на нашите съсловни организации. Това е само за ваше сведение и да знаете, че тук е акцентирано върху темата за вещи лица и т. н., т. е., дебатът го продължаваме.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Ние се кооперираме с всички структури и да помогнем за една по-добра взаимна работа.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Актът сте го видели. Тук пак е, че приемаме предложенията на КСлБ и АПБ за необходимостта от промени. Само, че бяха доста възраженията, аз имам по тези предложения, вие имате – за вещите лица, възражения, ОСА и те имат възражения. Така ли да го гласуваме или да го променим този проект за акт?

ИРИНА АЛЕКСОВА: Би следвало да се отчетат всичките възражения, да ги гласуваме с възраженията.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Искате ли да направя аз предложение?

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Имам предложение да гласуваме по точките, по които сме съгласни и по точките, които остават.

ХРИСТО КОЛЕВ: Много сложно става. Г-жо Карагъзова, имате ли някакво предложение.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, имам: ГС-ВСС подкрепя КСлБ и АПБ в усилията им да се защити обществения интерес, включително чрез направеното предложение за изменение на нормативната уредба, тъй като в становището се изхожда от хипотезата, че тази нормативна уредба ще се прилага от добросъвестни магистрати. Да, винаги има такива, които не искат да заплащат

на вещите лице техните възнаграждения и т. н. Но ние говорим за хипотеза, че те изхождат в становището си от добросъвестни съдии и прокурори, които изпълняват служебните си задължения в досъдебната и съдебната фаза. С тези предложения се цели да се преодолеят натрупани в годините пороци от практиката в наказателния процес, които възпрепятстват постигането на справедливост за пострадалите лица, каквото е очакването на обществото. Т. е., духът на тези предложения – не в детайли едно по едно, а действително да се защити обществения интерес и да се преодолеят натрупани практики, които – както тези прокурори и обвинителни актове, просто да се урегулират в обратната, по обратния начин практиката да се урегулира с промени в НПК.

Аз мисля, че трябва да се гласува анблок, като към тези предложения, разбира се, се приложи протоколът от днешното заседание и там, много ясно ще се видят възраженията по всяка една от точките. По някои от точките имаше възражение, поради неразбиране формулировката на това, което те са искали да кажат – примерно както противоречието с Конституцията за 24-часовото задържане. Т. е., те искат да кажат нещо друго, което в хода на дискусиата се разясни, че те не искат да кажат това, което разбира аудиторията тука, в тази зала.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Големият проблем, Мария, е, че аз не приемам необходимостта – голяма част от тези промени няма как така формулирано да гласувам. Те не приемат за вещите лица и те най-вероятно ще се въздържат. Дали да не го изменим в някакъв по-такъв.

/Говорят едновременно./

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Всеки гласува въздържал се или в подкрепа, или против. Но не може да гласуваме точка по точка.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не, не, за точка по точка не става въпрос, а дали да не го направим да може да се гласува и да не гласуваме десет акта.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вижте, трябва – аз мисля, че трябва да се чува гласа на хората вътре от системата. Когато се стигне до гласуване в

Правна комисия на Парламента – всички ние имаме този негативен опит, че там, в Правната комисия в пленарна зала, където всъщност се случват тези изменения, много малко се чува гласът на магистратите, когато се касае за техните предложения.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Въпросът е, че ще се получи като миналия път твърде вероятно, защото – ето те например не са съгласни с точката за вещите лица. Аз към голяма част от предложенията съм критична.

/Говорят едновременно./

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Как да гласуваме; Е, има и такива, с които сте съгласни; Да, но как да гласуваме „за“ при положение, че по голяма част от тях сме по-скоро; Е, ще гласувате „против“; Е, ще трябва да формулираме втори акт; Миналия път мисля, че беше, че приемаме за сведение; Е, не за сведение.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре, дайте да гласуваме първо този акт, както е предложен. Като не се приеме този акт, ще предложи втори акт. Ако искате така да го направим?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Значи, трябва да се подкрепят.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз се солидаризирам с мнението на колегата Велинова, защото предложеното от Мария Карагъзова има съвсем друг смисъл. Няма как да гласуваме предложение с такъв текст. Ние по никакъв начин не можем да кажем, че липсва добросъвестност и желание от страна на КСлБ и АПБ.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Глупости! Казвам съвсем друго нещо!

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Просто предложените от тях редакции имат становища различни от техните от членове на ГС-ВСС, които.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ще гласувате „против“!

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Няма как да гласуваме такава една благовидна формулировка, която Мария Карагъзова предложи, защото тя няма да съответства на духа на разискването.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ама за това гласувате против становището, госпожо Иванка!

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не Ви разбрах.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре, дайте да гласуваме акта така, както е предложен. Другият вариант е да го перифразираме, но как бихме могли...

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото да се направи едно такова становище е много голямо усилие и е много лесно после да казваш, че може и по-добре.

ХРИСТО КОЛЕВ: Доста голямо усилие костваше на членовете на управителните съвети и на двете съсловни организации и на нашите членове, които са представили тези предложения, а те са представени в пъти повече, но сме се постарали ние да ги минимизираме, да ги обобщим.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защото има и текстове, за които сте съгласни. Защо тук само негативните – всеки преценява за себе си.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре. Дайте да не губим време и да гласуваме текста така, както е предложен, че приемаме становището пък ще видим какво ще излезе – може пък да се приеме. Ако не се приеме, тогава ще го перифразираме.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Не, просто актът ще е, че не приема, не подкрепя.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Гласуваме следния текст за акт на ГС-ВСС:

„Гражданския съвет към ВСС, след представяне на Становището, доклад по темата и проведено обсъждане с въпроси и разяснения по доклада, приема предложенията на Камарата на следователите в България и Асоциацията на прокурорите в България относно необходимост от изменения и допълнения в Наказателно-процесуалния кодекс на Република България, които да допринесат за правилно прилагане на закона, свързани с допълнения и изменения на права и задължения на свидетелите, намаляване на изискуемите реквизити в съдържанието на обвинителния акт, преосмисляне на институтът

на поемните лица, създаване на единен национален регистър за вещите лица или структура към Министерство на правосъдието, както и допълнения за разпореждането с веществени доказателства, връчване и призоваване по електронен път на досъдебна фаза на съответните участници в процеса и други.

Актът, ведно със Становището от Камарата на следователите в България и представено Становище от СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“ по темата, както и извлечение с дискусията и изказаните мнения, да се изпрати на Комисията по правни въпроси към Пленума на ВСС, с молба за изразяване на становище, на Министерството на правосъдието, за сведение и на председателя на 51-то Народно събрание.“

Гласуване: за – 8; против – 3; въздържали се – 3.

Приема се.

С „въздържал се“ гласуваха от БАВЛЕК, КНОБ и СВЛ.

Против гласуваха от БСА, ОСА и ССЗБ.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Тъй като ние имаме несъгласие с Бюрото – една точка, нашето становище е въздържал се.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това за вещите лица – нали нов закон ще правим за вещите лица, трябва да се изведе. Те това казват, не може заради една точка.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Да, точно. Това е нашето становище, Мария, въздържал се.

ЕЛИСАВЕТА СТОЙКОВА: Гласувах въздържал се. Подкрепям мнението на колегите – вещи лица, аз също съм нещо лице. За първи път присъствам на Съвета, изключително ми е приятно по така формулираните от всички страни становища по въпросите. Приветствам бъдещото предложение в Съвета само и единствено за вещите лица, темата е много – да не кажа горещия картоф, от днешното заседание от наша гледна точка.

Гласувам въздържал се и това е моето становище. Благодаря.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз съм против. И за ССЗБ – против съм.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: От така направените предложения за промени ние сме дали нашето съгласие. Подкрепяме становището на вещите лица, но при гласуване анблок отговорът е не.

ДАНИЕЛА СЪБЕВА: Ние се въздържаме, да.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Парламентът е постоянно действащ орган след промените в Конституцията. Както виждаме в МП има постоянно текучество и там се губят тези предложения. По-важно е, според мен, в Парламента да се изпрати.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Имаме решение.

Минаваме към т. 2. Това е полученият сигнал в САК. Изпратили са ни едно писмо, че трябва да платим такса като за физическо лице – вие сте го прочели. Изпратили са ни акта и искат от нас да платим 40 евро за всеки един. Съответно подготвено е едно писмо – проект. Във връзка с тази такса се предлага да се изпрати до САК писмо, с което ги уведомяваме за реда, по който е създаден ГС-ВСС и един вид, че ние не сме физическо лице и че би трябвало да ни ги разгледат без такси. Това е в доклада, който по пощата е изпратен.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, дайте да го гласуваме. Какво предлага – те да ни освободят от таксата.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не, нищо не предлага. Предлагаме да изпратим писмо до САК – уведомяваме Ви, че ГС-ВСС е създаден с решение на ВСС по протокол еди-кой-си. В Правилника за организацията и дейността на ВСС и неговата администрация е записано, че ВСС осъществява сътрудничество със съсловните организации на съдиите, прокурорите и следователите, на съдебните служители. След това се цитира чл. 64, ал. 9, във връзка с чл. 13, ал. 6 от Правилника, че главният секретар на ВСС определя със заповед, която е задължителна за съдебните служители в администрацията на ВСС, експертни и технически сътрудници, които да подпомагат дейността на ГС-ВСС и че, съгласно нашите Правила, със създаването на ГС-ВСС – цитират се общите неща. Един вид, че ние сме консултативен орган – уведомяваме ги какъв ни е статута и не сме физическо лице, и нямаме финансиране, как да

заплатим това нещо. Ако искате да им изпратим, защото са приложени и такива документи.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Всичко; Всичко да им изпратим.

ХРИСТО КОЛЕВ: Вижте как е формулиран чл. 17 – нали така са го изписали: „за разглеждане на сигнали или жалби за извършено дисциплинарно нарушение от член на колегията, се заплаща такса“. Ние не твърдим, че има такова, доколкото си спомням.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: За съжаление Мила я няма, тя беше инициатора, но напусна заседанието.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Аз не знам какво да ви кажа.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ми, изпратете им това писмо.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да им изпратим писмо, с което ги уведомяваме за статута на ГС-ВСС, че не е физическо лице към ВСС, за преценка.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Ние сме ги сезирали съгласно Етичния кодекс на адвоката, чл. 21, без повече да се обясняваме; Да, това е. Точно това беше; И че ГС-ВСС не получава външно финансиране; И че ГС-ВСС не е физическо лице – тук пише „физически лица“.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Т. е., да одобрим предложението в докладната. Не сме физическо лице, да.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: И юридическо лице не сме; Предлагат пониската такса; Т. е., последното, че бюджетните организации, съдилища, адвокати и младши се освобождават от такса. Ние би трябвало да попаднем в тази; Да и че попадаме, да може това в акта да го впишем; Аз не съм убедена, че попадаме и там, според мен ние никъде не попадаме; Ние няма да им казваме къде попадаме според тяхната тарифа, нека те да преценят.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Дайте да гласуваме да уважим предложението в докладната да изпратим документите за статута на ГС-ВСС и вече САК да си прецени какво да прави с тези неща.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Двете решения на ВСС от 2012 г. и 2013 г.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Да, да за създаване на ГС-ВСС, Правилника и това е. Да се изпрати и да си преценят къде попадаме, защото според мен не попадаме никъде. Това, че не е сигнал сме го обсъждали вече, пратили сме всички документи. Да одобрим предложението в докладната да изпратим документите за статута на ГС-ВСС, за да преценят как ще процедурат по този сигнал, който им беше изпратен.

Гласуваме по т. 2 текст на акт на ГС-ВСС:

„ГС-ВСС, след запознаване със съдържанието на писмото и проведено обсъждане, одобрява предложението в представената докладна записка за изпращане на документите за статута на ГС-ВСС на председателя на Софийската адвокатска колегия за преценка по отношение относимостта на тарифата към статута на ГС-ВСС.“

Гласуване: за – 13; против – 1; въздържал се – няма.

Приема се.

Против гласуваха от ОСА.

ОТ ЗАЛАТА: Само да отбележим още нещо, писмото няма изходящ номер, не е подписано от председателя на САК, а от деловодител. Има печат.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Все пак е служител, не е необходимо да е от председателя, вероятно си имат делегирани правомощия, кой какво да подписва. След като изхожда от тях, има печат. Имайте предвид, че от съда също, когато се изпращат писма, не винаги се подписват от председателя, понякога секретар ги подписва въз основа на определение или разпореждане.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не бих искала да говоря нито от името на САК, нито от ВАДВС – те си имат достатъчно членове и хора, които изразяват мнението им. Мисля, че има неразбиране на ГС-ВСС в смисъла да изпратят...

Мисля, че те знаят статута на ГС-ВСС и ние няма да допринесем към писмото, което те са изпратили. Не виждам основание да им изпратим, защото считам, че те знаят този статут.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Че сме физическо лице ли! Че ГС-ВСС е физическо лице – това те знаят.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Гласувахме против, като считаме, че не допринася за изясняване на проблема.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Така, да ги изпратим тези документи. Така или иначе ние няма да ги платим тези такси – ГС-ВСС, изпратили сме това, което имаме, така че нямаме повече по тази тема какво да допринесем.

Следва т. 3 – организационни въпроси.

Първият организационен въпрос, както винаги кога ще бъде датата за следващото ни заседание?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: След Великден, след 19 април.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Има предложение следващото заседание да се след Великден, след 19 април – това се пада на 24 април. Тъкмо ще имаме време да подготвите материалите. Някой има ли възражение от онлайн – 24 април, 10 часа? Добре, няма.

И от миналия път отложихме вашите точки.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Нашите точки накратко ще ги представя. ГС-ВСС да ни подкрепи да можем в Образователната програма на ВСС да се включат не само прокурори и адвокати, тъй като те разработват такива учебни процеси в училищата, да се добавят и вещи лица, съдебни заседатели, така че децата да придобият напълно голяма представа какво става в един съдебен процес, с цел ограмотяване за по-голяма правна култура. Ако се наложи след време /към Христо Колев/ да ви стане поемно лице, например, да знае за какво става въпрос.

ХРИСТО КОЛЕВ: Браво.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: И другото предложение беше да поканим председателите на камарите на инженерите и на архитектите така, че да ги информираме какво става всъщност в един процес и те да нямат такива притеснения да отказват експертизи и после съответно, ако проявят желание, могат да станат и вещи лица. Така или иначе повече информация за вещото лице няма да е никак излишна, защото има хора, които по принцип имат достатъчно добра експертиза, но нямат представа какво става в съдебна зала. И

ние като ги запознаем, те могат да си преодолеят тези вътрешни задръжки и съответно да станат вещи лица извън заплащането и всичките тези стари проблеми, които се влечат. Аз, доколкото знам, при социализма е имало такова Бюро за.

ХРИСТО КОЛЕВ, ВАНЯ ПЕТРОВА: Така е, права сте. Да, оттам да получите.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: С другата Желязкова сме по-млади хора и не го помним този въпрос. Но трябва да ви призная, че по съвсем страничен начин разбрахме и затова – не за Бюрото, изобщо за възможността за работа да бъдем с нашите специалности вещи лица. Така че разпространена тази информация сред подрастващите може да ни осигури качествена работа на всички, които присъстваме в тази зала – и на съдиите, и на прокурорите, и на следователите, и на адвокатите. В крайна сметка – Вие много добре знаете, колежке.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Какво конкретно предлагате?

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Предлагаме да поканим председателите на Камарата на архитектите и на Камарата на инженерите.

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Защо само тях? Може да има и други професионални?

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: И на други професии, които могат да станат – и на IT-специалисти. Затова искаме в едно заседание, по-нататък може и от други специалности. На заседание на ГС-ВСС. По наша вътрешна информация председателите могат да си запознаят членовете на техните организации с нещата и съответно да се прояви интерес към работата в подпомагането. Ето, и одиторите по същия начин.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ако искате, тъй като за другото заседание СВЛ предвидиха да се обсъждат проблемите на вещите лица, направо да ги поканим за следващото заседание?

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Чухте ли всички предложението, някой има ли против за следващото заседание да поканим – когато СВЛ планират да

внесат дискусия с актуалните проблеми във връзка с автотехническите експертизи и другите проблеми с експертизите да ги обсъдим. И това ще бъде добре да се запознаят с работата на вещите лица и евентуално да.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Би могло и на счетоводителите. Няма да обясняваме поотделно; Може и на счетоводителите; В тази малка зала не може всички; Някои има ли против да бъдат поканени?

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА; Да бъдат и от други съсловни организации – предлагам това да е текста.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре, съсловни организации.

ПАВЛИНА ЖЕЛЯЗКОВА: Ние нямаме нищо против, но държим на архитектите и инженерите.

ПРЕДС. ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре. Изрично на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, Камарата на архитектите в България и други съсловни професионални организации.

За следващото заседание ще бъдат поканени председателите на Камарата на архитектите в България, на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране и на други съсловни организации за същата дата – 24 април, 10 ч.

С това изчерпахме дневния ред. Благодарим за участието.

Закривам заседанието.

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 12:45 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/
ПЕНКА ВЕЛИНОВА
ГС-ВСС- НПО

/п/
ЕВГЕНИ ИВАНОВ
ГС-ВСС - ВСС

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска,
техн. сътр. ГС-ВСС*